HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

רבנן סברי הציץ מרצה על. טומאת אכילת כהנים למיהוי זריקה שמזרקה יא] עליהן זריקה מעלייתא ומיהו כי מרצה ליה למיהוי קרבן מעליא אבל טומאה לא מישתרי באכילה דעבר יב] ליה בגלאו מוהכשר אשר יגע בכל טומאה שנגעה בדבר הנאכל להכהנים הלכך לא הוי זריקה מעליא ולא מישתרי טהור: **והא עולין.** דל"ה ליה מרצה על טומאה שנגע בעולין למזבח: **בזיכין.** הוו עולין: **יעשו.** במזבח בטומאה יד] יגעת זה לזה אם ילדה: **שאין קרבן ליבור חלוק.** ואפי' מו] אי מגיעו בשניהם טמאים וקרבן צבור דומה טומאה בפרק כילד עולין (פסחים פ.). ואמאי לא הוי טהור בטהרתו הא ליה מרצה על העולין והוא הקטרה מעלייתא ואסור לטמא את הטהור: **שבט אחד טמא.** בי"ד בניסן וס"ל לרבי יהודה שבט אחד איקרי קהל הלכך דומה טומאה ויעשו כולן בטומאה עמו: **לפי שאין קרבן ליבור חלוק.** ולדברי חכמים טהורים עושים הראשון והשבט עושין פסח שני מז]: **רבי יהודה למוד ערוך.** שמאה מרבותיו: **מתני' והיהודה אינה מפוגלת.** והאוכלה אין עונש כרת: **גמ' מ"ט.** התודה מפוגלת לחם ז)(כ). מדהוה ליה למיכתב והקריב חלות על זבח התודה וכתיב והקריב על זבח התודה חלות יז] כ)(תודת שלמיו) דמשמע תודה הם החלות הלכך כי אמר על מנת לאכול תודה למחר הוי לחם בכלל: **אכל תודה.** הבהמה לא איקרי לחם הלכך כי מפגל לחם לא הוי יח] בהמה בכלל: **הכבשים.** של עצרת: **לחם גלו תודה.** תודה עיקר ולחם טפל דשחיטת תודה יט] מקדשה ללחם כדאמרינן בפ' התודה (לקמן עח.): ב] יקריב קרבנות) מלמד שאין הלחם קדוש אלא בשחיטה הזמה וכן לחם גלו כבשים דשחיטת כבשים מקדשים ללחם בפ' המכלת (לקמן מו.). בא] תודה אין מניפין אותה עם החלות אבל כבשים מניפין אותם עם החלות דכתיב (ויקרא כג) והניף בב] אותם וכתיב על לחם וגו': **זה לזה.** כבשים עם לחם: **אימה כו'.** והוא הדין אי תנא כבשים הוה אמינא התם כי מפגלי כבשים בג] מפגלי חלות לריכא ד): **ממנה ומלחמה.** כתלי זית מזה וכן מזה: **השתא.** זית כולו מלחם דהוא מחשבה בד] חמורה דלא בעיא לירוף אמרינן במתניתין דלא מיפגל תודה ה) ממנה ומלחמה דבעי לגרופי מיבעיא בה] **או לא.** פגלי לחם דשייר ו) במחשבה: **תודה המפגל.** תודה שסייעה לפגל לחם אין מתפגל דלקמרינן התודה איהו מפוגלת: **הבא לפגל.** תלי זית של לחם הבא לפגל בו] גם את התודה ולא פגלהו אינו דין שלא יתפגל:

שזרע

רבנן סברי ו) הציץ מרצה על אכילות ורבי יהודה סבר ו) אין הציץ מרצה על אכילות א"ל רב הונא בריה דרב נתן לרב פפא והא עולין דהציץ מרצה על העולין ופליגי דתניא נטמא אחד מן הבזיכין רבי יהודה אומר ז) שניהם יעשו בטומאה לפי שאין קרבן ציבור חלוק וחכמים אומרים הטמא בטומאתו והטהור בטהרתו ועוד אמר רב אשי ת"ש ז)ר' יהודה אומר ז) אפילו שבט אחד טמא וכל השבטים טהורין יעשו בטומאה לפי שאין ז] קרבנות ציבור חלוק ז) והכא מאי הציץ מרצה איכא ועוד האמר רבינא ת"ש נטמאת אחת מן החלות או אחת מן הסדרין רבי יהודה אומר שניהם יצאו לבית השריפה לפי שאין קרבן ציבור חלוק וחכמים אומרים הטמא בטומאתו והטהור יאכל ואם איתא לפי שאין הציץ מרצה על אכילות מיבעי ליה אלא א"ר יוחנן ז) למוד ערוך הוא בפיו של רבי יהודה שאין קרבן ציבור חלוק: **מתני' התודה** א)מפגלת את הלחם והלחם אינו מפגל את התודה כיצד שחט את התודה לאכול ממנה למחר היא והלחם מפוגלין לאכול מן הלחם למחר הלחם מפוגל והתודה אינה מפוגלת ב)הכבשים מפגלין את הלחם והלחם אינו מפגל את הכבשים כיצד השוחט את הכבשים לאכול מהן למחר הם והלחם מפוגלין לאכול את הלחם למחר הלחם מפוגל והכבשים אינן מפוגלין: **גמ' מ"ט אילימא משום דרב כהנא** ג)דאמר רב כהנא מנין ללחמי תודה שנקראו תודה שנאמר ז והקריב על זבח התודה חלות אי הכי איפכא נמי הא לא קשיא לחם איקרי תודה ד) תודה לא איקרי לחם אלא הא דקתני הכבשים מפגלין את הלחם והלחם אינו מפגל את הכבשים לחם היכא אשכחן דאיקרי כבשים אלא ה)(לאו) היינו טעמא לחם גלל תודה ואין תודה גלל ו] דלחם לחם גלל ו] דכבשים ואין כבשים גלל דלחם וצריכי דאי אשמעינן תודה התם הוא דכי מפגל בלחם לא מפגלא תודה משום דלא הוזקקו זה לזה בתנופה אבל כבשים דהוזקקו זה לזה בתנופה אימא כי מפגל בלחם ליפגלי נמי כבשים צריכא: בעא מיניה ר"א מרב השוחט את התודה לאכול כזית ממנה ומלחמה למחר מהו לאיפגולי תודה לא מיבעיא לי השתא כולו מלחמה לא מיפגלא ו) ממנה ומלחמה מיבעיא כי קא מיבעיא לי לאיפגולי לחם מי מצטרפה תודה לאיפגולי ללחם או לא אמר ליה אף בזו הלחם מפוגל והתודה אינה מפוגלת ואמאי לימא קל וחומר ומה ז] ה)(תודה) המפגל אין מתפגל הבא לפגל ולא פיגל אינו דין שלא יתפגל ומי אמרינן קל וחומר כי האי גוונא והתניא מעשה באחד

שזרע

מורת עדיס זוממין ומה הסוקל אינו נסקל הבא לסקול ולא סקל אינו דין שלא יסקל ואע"ג דהכא מתקיים הק"ו לענין עדיס זוממין שאני משום טעמא דל"כ ביטלת תורת עדים זוממין ומה הסוקל כו' פי' משום דקיים לן הרגו אין נהרגין משום דדרשינן כאשר זמם ולא כאשר עשה כך פי' שם בקונט' וקשה ל"כ אמתי נקנו סקילה יותר משלה מיתות ומפרש ר"ת ומה הסוקל אינו נסקל דרוסת לעולה בסייף אפי' הרג את חבירו בתנן ועוד נראה דק"ו דהכא לא דמי לההוא ד) דבא לפגל הכא היינו לחם שבא לפגל חצי זית של תודה ע"י שיטרף לפוסלה ולא פיגל שאינו מטרף לפוסלה אינו

אפילו לטהור באכילה וא"ת לר"י למה לי ריצוי ציץ הא אית ליה בכיצד צולין [טומאה הותרה בצבור] וי"ל דה"מ בצבור אבל ביחיד לא וא"ת כיון דחשבינן לר"י הטומאה כאילו נאכדו הכבשים נמי היכי מתאכלי הא אמר לקמן אבד מקצת הלחם קודם זריקה אבדו הכבשים וצ"ע לפי מאי דס"ד השתא אבל לפי המסקנא ניחא דפלוגתא לא יעמוד. תוספות מהר"ם: **כפ)** ופליגי. הלשון קשה דמשמע דאי אינה מרצה על העולין מרצה בזיכין ולא הוי אלא טומאת אכילות. לא למיסייריה לטומאת בזיכין בז] אלא לענין דלא הוי אלא טומאת כאבוד וזריקה אלא חשוב כטהור לענין דסריקת זריקה לאידך דטהור גמור: **ורבי** יהודה סבר אין הציץ מרצה. והוה ליה אלא טומאת כאבוד וזריקה אלא מהניא זריקה בח] לטהור אע"ג דרבי יהודה ס"ל בפ' כילד עולין (פסחים עז.). טומאה הותרה בציבור ולא מיבעי ליה לרבנן ז) דמאי דהתם הוא בציבור ולא מהניא לאיפגולי דתניא נטמא אחד מן הבזיכין רבי יהודה אומר ז) שניהם יעשו בטומאה לפי שאין קרבן ציבור חלוק וחכמים אומרים הטמא בטומאתו והטהור בטהרתו ועוד אמר רב אשי ת"ש ז)ר' יהודה אומר ז) אפילו שבט אחד טמא וכל השבטים טהורין יעשו בטומאה לפי שאין ז] קרבנות ציבור חלוק ז) והכא מאי הציץ מרצה איכא ועוד האמר רבינא ת"ש נטמאת אחת מן החלות או אחת מן הסדרין רבי יהודה אומר שניהם יצאו לבית השריפה לפי שאין קרבן ציבור חלוק וחכמים אומרים הטמא בטומאתו והטהור יאכל ואם איתא לפי שאין הציץ מרצה על אכילות מיבעי ליה אלא א"ר יוחנן ז) למוד ערוך הוא בפיו של רבי יהודה שאין קרבן ציבור חלוק: **מתני' התודה** א)מפגלת את הלחם והלחם אינו מפגל את התודה כיצד שחט את התודה לאכול ממנה למחר היא והלחם מפוגלין לאכול מן הלחם למחר הלחם מפוגל והתודה אינה מפוגלת ב)הכבשים מפגלין את הלחם והלחם אינו מפגל את הכבשים לאכול מהן למחר הם והלחם מפוגלין לאכול את הלחם למחר הלחם מפוגל והכבשים אינן מפוגלין: **גמ' מ"ט אילימא משום דרב כהנא** ג)דאמר רב כהנא מנין ללחמי תודה שנקראו תודה שנאמר ז והקריב על זבח התודה חלות אי הכי איפכא נמי הא לא קשיא לחם איקרי תודה ד) תודה לא איקרי לחם אלא הא דקתני הכבשים מפגלין את הלחם והלחם אינו מפגל את הכבשים לחם היכא אשכחן דאיקרי כבשים אלא ה)(לאו) היינו טעמא לחם גלל תודה ואין תודה גלל ו] דלחם לחם גלל ו] דכבשים ואין כבשים גלל דלחם וצריכי דאי אשמעינן תודה התם הוא דכי מפגל בלחם לא מפגלא תודה משום דלא הוזקקו זה לזה בתנופה אבל כבשים דהוזקקו זה לזה בתנופה אימא כי מפגל בלחם ליפגלי נמי כבשים צריכא: בעא מיניה ר"א מרב השוחט את התודה לאכול כזית ממנה ומלחמה למחר מהו לאיפגולי תודה לא מיבעיא לי השתא כולו מלחמה לא מיפגלא ו) ממנה ומלחמה מיבעיא כי קא מיבעיא לי לאיפגולי לחם מי מצטרפה תודה לאיפגולי ללחם או לא אמר ליה אף בזו הלחם מפוגל והתודה אינה מפוגלת ואמאי לימא קל וחומר ומה ז] ה)(תודה) המפגל אין מתפגל הבא לפגל ולא פיגל אינו דין שלא יתפגל ומי אמרינן קל וחומר כי האי גוונא והתניא מעשה באחד

שיטה מקובצת (המשך)

שמשון דה"פ מאי איכא ציץ מרצה מאי שייך כאן האי טעמא דר"י דריצוי הציץ (וה"ג) [והכי קא] אמרינן והא עולין דלא שייך כאן טעמא דריצוי ציץ: **ד)** שאין קרבן צבור: **ה)** והכא מאי הציץ מרצה איכא פ"ה שהרי אין הציץ מרצה על טומאת גברא וא"ת אפי' יהיה הציץ מרצה מאי פריך דאמאי יעשו הטהורים בטומאה הכי מותר לטמא הטהור אלא נ"ל דהכי פריך מאי ציץ מרצה שייך כאן שהרי פסח אינו מרצה בריצוי ציץ וא"כ ע"כ טעמא דר"י לאו משום דציץ מרצה אלא משום דאין קרבן צבור חלוק כדמפרש ואזיל ר' יוחנן. תו"ח: **ו)** תלמוד ערוך: **ז)** גלל לחם: **ח)** לחם גלל כבשים ואין כבשים גלל לחם: **ט)** ממנה ומלחמה מבציא. קצת קשה דאין זה קו"ח דלמא ממנה ומלחמה עדיף מכולו לחם כדאשכחן לעיל גבי שתי ירכות דאין בו כרת עד שיתפגל בשתיהן בכזית וכולו מאחת לא נתפגלה. תו"ח: **י)** ומה המפגל אין מתפגל כו'. תימה אמאי לא מקשה כמו כן במתניתין דתודה מפגל את הלחם כו' ומה תודה המפגל אינו מתפגל הבא לפגל ולא פגל דהיינו לחם אינו דין שלא יתפגל וי"ל דפי' ומה המתפגל שבא לסייע לפגל אבל בתודה דמתניתין אין הלחם מסייע ליה שהרי היא עצמה לבד מתפגל עכ"ל תו"ח. ובתוס' אחרות תירצו בלשון זה וי"ל דהכי פריך אינו דין שלא יתפגל בצירוף המפגל אחרי שלא נתפגל אבל במתניתין אין התודה צריכה לצירוף הלחם ואין לומר מקו"ח עכ"ל עוד כתוב ומה המפגל אינו מתפגל א"ת סוף הקו"ח סותר את תחלתו דאם אינו מתפגל הלחם מה הזכה מפגל וי"ל דפריך למסקנא כלומר לדבריך שאתה אומר הלחם מפגול וכיוצא בו לעיל גבי טרפה. תו"ח: **יא)** שנזרקה עליה: **יב)** דעבר עליה בלאו והכשר: **יג)** על טומאה שנגעה: **יד)** בטומאה יגיעם זה: **טו)** ואפילו אין מגיעין בשניהן: **טז)** פסח שני הס"ד ומה"ד הכא מאי ריצוי ציץ איכא הא אין ציץ מרצה על טומאת הגוף כגון הך טומאה דשבט הס"ד ומה"ד תלמוד ערוך ותיבות ר' יהודה דמחק: **יח)** חלות הא קמ"ל דתודה נמי היינו חלות הלכך כי מפגלת תודה מפגל נמי חלות הס"ד ומה"ד איפכא נמי כי מפגל לחם תפגל תודה הס"ד ומה"ד לחם איקרי תודה כדכתיב התודה חלות דמשמע תודה ותיבות תודת שלמיו נמחק: **יט)** הבהמה בכלל: **יט)** תודה מקרב: **כ)** התודה על חלות לחם חמץ: **כא)** התכלת הס"ד ומ"ת בתנופה תודה: **כב)** והניף הכהן אותם על הלחם וגו': **כג)** כבשים מפגלי לחם משום דהוזקקו זה עם זה בתנופה אבל תודה דלא הוזקקו אימא כי מפגלי תודה לא מפגלי: **כד)** מחשבה גמורה דלא: **כה)** מה"ד אלא לאיפגולי א) דשייר במחשבת תודה קא מבעיא ליה הס"ד: **כו)** לפגל את התודה ולא פגל אינו: **כז)** באכילה דעבר עליה בלאו והכשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל: **כח)** זריקה

תורה אור השלם

1. אם על תודָה יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב עַל זֶבַח הַתּוֹדָה חַלּוֹת מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת מְרֻבֶּכֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן: ויקרא ז יב

הגהות הב"ח

(א) גמ' לחם מיקרי תודה אבל תודה: **(ב)** רש"י ד"ה מ"ש וכו' לחם הס"ד ומה"כ מ"ש והקריב וגו' מדהוה ליה:

מוסף רש"י

אין הציץ מרצה על אכילות. על טומאת שנגעה בנבר וכשירי מנחה הנאכלים אלא על טומאת הדם וקמלים (פסחים עז.). **יעשו בטומאה.** אף טהורין אם ילדו (שם פ.). **מנין ללחמי תודה שנקראו תודה.** דכתיב תודה חלות הלכך כי אמר מעות הלו לתודה הרי לחם בכלל הוא אמר תודה איקרי תודה לא איקרי לחם. וכי אמר מעות הלו ללחמי תודה לא הוי תודה כאומר שם דהא לא איקרי לחם (להלן פ:).

שיטה מקובצת

א) אין הציץ מרצה. הקשה ה"ר שמואל מאיירא ז"ל דא"כ איך הכבשים מותרים באכילה דהא אמרינן לקמן דאם אבד מן החלות אבדו הכבשים והכא משמע דהכבשים מותר באכילה דהא לא פליגי אלא בחלות אבל בכבשים מודו דנאכלים וצריך עיון ע"כ: **ב)** שנהם יעשו בטומאה. וה"ה אפילו אין ציץ מרצה הוה מצי פריך שהרי בלי ריצוי ציץ טומאה הותרה בצבור והוה הקטרה מעליא אלא ה"ק כלומר הכא לא שייך למימר טעמא דר' יהודה משום דאין הציץ מרצה עכ"ל תו"ח. ובתוס' אחרות כתוב והא עולין דציץ מרצה כו' ולקשה דמשמע הא אי אמרינן דאין הציץ מרצה ניחא ואמאי היכי אמרינן שניהם יעשו בטומאה וכי מותר לטמא הטהור בידים וי"ל דהא מילתא דהכא לא מתוקמא במסקנא דשמעתין: **ג)** אפילו שבט אחד טמא כו'. פ"ה דקסבר ר"י שבט אחד איקרי קהל וא"ת א"כ למה לי טעמא דאין קרבן צבור חלוק תיפוק ליה דטומאה הותרה בצבור וי"ל דת"ק סבר דצבור טמאה יעשו אלו לעצמן ואלו לעצמן ואתא ר"י למימר טהורים יעשו בטומאה לפי שאין קרבן צבור חלוק תו"ח. ובתוס' אחרים כתוב אפילו שבט אחד כו' דס"ל שבט אחד מיקרי צבור ואפילו הכי ריצוי ציץ מרצה ונהי דס"ל לר"י נמי דשבט ציבור מיקרי מ"מ הטהור אמאי ישמשו אחריהן לעשות בטומאה בשלמא אם רוב ישראל טמאין דין הוא שימשכו המיעוט אחר הרוב אבל אחר השבט אין הדין שימשכו אחריהן ורש"י פי' מאי איכא ציץ מרצה הא אין הציץ מרצה על טומאת הגוף וקשה ואי הוה הציץ מרצה על טומאת הגוף מאי הוה ניחא ליה ה"נ הוה קשיא ליה אמאי יעשו הטהורים בטומאה ואומר דרבנן

יג א מיי' פי"ז מהלכות פסולי"מ הלכה ז:
יד ב מיי' שם הלכה מ:

א) נראה דל"ל לאפגולי לחם דשיין במחשבת תודה קא מבעיא ליה.